

Юлія НЕВИННА

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Культурна й освітня співпраця України та Литви в умовах війни

У доповіді досліджується роль культурної та освітньої співпраці між Україною та Литвою в контексті повномасштабної війни в Україні. Зосереджено увагу на ініціативах, спрямованих на збереження національної ідентичності, підтримку українських біженців, обміни між закладами вищої освіти, культурні проєкти та міждержавну співпрацю. Окрему увагу приділено тому, як литовське суспільство сприймає Україну та які механізми солідарності були активовані після 2022 року. У доповіді пропонується також аналіз символіки взаємної підтримки як чинник формування нової європейської єдності.

Ключові слова: *Україна, Литва, культурна дипломатія, освіта, війна, солідарність, біженці, ідентичність, єдність.*

Галина ПШЕНІЧКІНА

Інститут литовської літератури та фольклору

Функціонування українських народних пісень в контексті сучасного культурного спротиву російській воєнній агресії: литовський дискурс

Давні українські пісенні фольклорні твори військової тематики у сучасному соціополітичному контексті набувають нової хвилі популярності. Історичні, козацькі, рекрутські, солдатські, стрілецькі та інші пісні завдяки актуальності їх змісту та ряду притаманних їм музичних рис, стають інструментом для самоідентифікації українців, вираження їхніх патріотичних прагнень. В часи кризи, зокрема воєнного часу, публічне виконання пісень цих жанрів маніфестує стійкість, єдність та незламність українського народу. Вони стають не лише культурним символом, а й засобом консолідації суспільства, нагадуванням про історичне коріння боротьби за свободу. Фольклорні пісні, що звучать на акціях підтримки України за кордоном (зокрема, у Литві), виконуються українськими фольклорними колективами, активною громадськістю, представниками корінних етносів, що посилює відчуття їх солідарності з українцями у важкі часи. Звучання давніх пісень військової тематики у публічному просторі перетворює традиційний фольклор на сучасний культурний феномен, який виходить за межі історичного контексту та набуває нового символічного значення в умовах боротьби українського народу за суверенність та національну ідентичність. Матеріалом дослідження стали архівні аудіо- та відеозразки українських пісень військової тематики у їхньому первинному звучанні та записи виконання їх сучасними фольклорними виконавцями у Литві. Науковою базою дослідження є праці щодо вивчення козацьких пісень як феномену українського пісенного фольклору, та їх функціонування у сучасно-історико-культурному контексті.

Ключові слова: *український фольклор, культурний спротив, народні пісні військової тематики, виконавський фольклоризм.*